

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25.06.16

Adam Bodnar

IX.517.1619.2016.JM

Pan
Mariusz Błaszczak
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Do podległego mi Biura wpływają wnioski obywateli, z których wynika, że osoby przyjęte do pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych znajdujących się w jednostkach Policji (dalej: PdOZ) nie otrzymują wyżywienia w czasie, gdy przebywają poza tymi pomieszczeniami, w związku z uczestnictwem w czynnościach procesowych. Osobom tym wydaje się rano śniadanie i w sytuacji, gdy czynności z ich udziałem trwają wiele godzin, kolejny posiłek dostają dopiero wieczorem, po powrocie do jednostki Policji.

Uprawnienie osoby umieszczonej w PdOZ do otrzymania wyżywienia reguluje przepis § 10 ust. 1 pkt 1 lit. a-f Regulaminu pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638 ze zm.).

Zgodnie z dyspozycją § 10 ust. 1 pkt 1 lit. a-c Regulaminu, osoba zatrzymana otrzymuje posiłek trzy razy dziennie, w tym co najmniej jeden gorący, a także napoje w celu zaspokojenia pragnienia. Wartość energetyczna posiłków wydawanych w ciągu doby dla osoby w wieku powyżej 18 lat wynosi nie mniej niż 2600 kcal. Posiłki wydaje się po upływie minimum 5 godzin od chwili umieszczenia osoby zatrzymanej w pomieszczeniu, w następujących godzinach i proporcjach:

- w godzinach 7⁰⁰ - 8⁰⁰ śniadanie - w ilości odpowiadającej 30% dziennej wartości energetycznej posiłku,

- w godzinach 12⁰⁰ - 14⁰⁰ obiad - w ilości odpowiadającej 40 % dziennej wartości energetycznej posiłku,
- w godzinach 18⁰⁰ - 19⁰⁰ kolacja - w ilości odpowiadającej 30% dziennej wartości energetycznej posiłku.

Z kolei § 10 ust. 1 pkt 1 lit. e Regulaminu stanowi, że osoba zatrzymana ma prawo do otrzymania pierwszego odpowiedniego posiłku w sytuacji, gdy będzie przekazana lub wydana do konwoju lub doprowadzenia i nie będzie miała możliwości spożycia posiłków w godzinach określonych w lit. c. Zatem zgodnie z tym przepisem osoba zatrzymana, która ma być wydana z PdOZ w celu doprowadzenia na przesłuchanie przed godz. 7⁰⁰, ma prawo otrzymać wcześniej tylko śniadanie, czyli pierwszy odpowiedni posiłek.

Z powyższego wynika, że wskazany przepis nie reguluje w pełni prawa osoby zatrzymanej i przyjętej do PdOZ do otrzymania wyżywienia i napoju w czasie, gdy przebywa poza tymi pomieszczeniami w związku z uczestnictwem w czynnościach procesowych. Brak takiej regulacji prowadzi w praktyce do naruszenia wynikającego z art. 41 ust. 4 Konstytucji RP nakazu traktowania każdej osoby pozbawionej wolności w sposób humanitarny. Zatrzymani biorący udział w trwających przez wiele godzin czynnościach procesowych, nie mając w tym czasie możliwości zaspokojenia głodu i pragnienia, narażani są na nieuzasadnioną dolegliwość. W skrajnych przypadkach, gdy sytuacja taka trwa kilkanaście godzin, a czynności prowadzone są w trudnych warunkach atmosferycznych (upał, silny mróz), dolegliwość ta może być nawet uznana za nieludzkie traktowanie.

Z tego względu uważam, że konieczne jest pilne podjęcie działań w celu uregulowania tego zagadnienia. Można przy tym posiłkować się rozwiązaniami przyjętymi w art. 109 § 2 k.k.w., które dotyczą uprawnienia skazanych i tymczasowo aresztowanych do korzystania z wyżywienia w czasie, kiedy przebywają poza jednostką penitencjarną.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie inicjatywy prawodawczej w przedstawionej sprawie oraz poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku.